

Najczęściej zadawane pytania i odpowiedzi (FAQ)

– GP „Sprawozdanie statystyczne dla grup przedsiębiorstw”

Spis treści

1. Które podmioty są zobowiązane do składania sprawozdania GP?.....	3
2. Co to jest grupa przedsiębiorstw?.....	3
3. Co to znaczy, że jednostka jest dominująca?	3
4. Co to znaczy, że jednostka jest zależna?	4
5. Co to znaczy, że jednostka jest jednocześnie dominująca i zależna?	4
6. Jakie są przesłanki do kontroli, by mogła istnieć grupa przedsiębiorstw?	4
7. Czy grupa kapitałowa to grupa przedsiębiorstw?	5
8. Jaką nazwę grupy wpisać w przypadku braku oficjalnej nazwy grupy?	5
9. Czy należy wypełnić sprawozdanie w przypadku, gdy udział większościowy w spółce ma osoba fizyczna?	5
10. Czy w sprawozdaniu należy bezwzględnie podać numer VAT jednostki zlokalizowanej na terenie UE?.....	6
11. Dlaczego sprawozdanie, które dotyczy grup przedsiębiorstw, muszą składać jednostki, które mają tylko powiązania kapitałowe (50% udziałów lub więcej) i formalnie nie tworzą grupy przedsiębiorstw?.....	6
12. Jakie dane należy uwzględnić, jeżeli jednostka sprawozdawcza jest jednocześnie dominująca i zależna?	6
13. Jeśli jednostka jest jednocześnie dominująca i zależna, to jaki bilans podaje w Dziale 2?	6
14. Jeśli jednostka sprawozdawcza w ciągu roku np.: 2023 sprzedała udziały swojej jednostki zależnej lub jeśli odkupiła swoje udziały od jednostki dominującej, to czy powinna sporządzić pozytywne sprawozdanie GP za 2023 rok?.....	7
15. Jeśli jednostka sprawozdawcza jest zależna i nie ma danych do wypełnienia Działu 2, to czy powinna wypełnić sprawozdanie GP?	7
16. Jaką datę powstania grupy należy przyjąć w przypadku grupy składającej się z więcej niż dwóch przedsiębiorstw?.....	7

17. Co to jest kapitał podstawowy grupy?	8
18. Czy jednostka wypełnia sprawozdanie GP, jeżeli nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego?.....	8
19. Jak obliczyć wartość kapitału własnego grupy?.....	8
20. Czy jednostka dominująca lub jednocześnie dominująca i zależna wykazuje te same jednostki w Dziale 2 w tabeli dotyczącej jednostek bezpośrednio zależnych oraz w tabeli dotyczącej jednostek pośrednio zależnych?.....	8
21. Czy dane przekazywane w sprawozdaniu GP są porównywane z danymi z innych badań statystycznych?	9

1. Które podmioty są zobowiązane do składania sprawozdania GP?

W badaniu uczestniczą jednostki organizacyjne w formie spółek handlowych (osobowych i kapitałowych), spółdzielni, przedsiębiorstw państwowych, oddziałów przedsiębiorców zagranicznych powiązanych w grupy.

2. Co to jest grupa przedsiębiorstw?

Grupę przedsiębiorstw tworzą co najmniej dwa przedsiębiorstwa samodzielne pod względem prawnym, jednak wzajemnie od siebie zależne gospodarczo ze względu na istniejące między nimi powiązania w zakresie kontroli. W ramach grupy wyodrębnia się powiązania pomiędzy jednostką dominującą a jednostkami zależnymi.

Grupa przedsiębiorstw może powstać zarówno w wyniku ukształtowania się określonych stosunków prawnych, jak i w wyniku wywierania przez jedno przedsiębiorstwo decydującego wpływu na działalność innego, w tym na skutek zawarcia umowy. Jako kryterium istnienia grupy należy przyjąć istnienie wspólnego ośrodka podejmowania decyzji ekonomicznych wyznaczających strategię działania.

Grupa przedsiębiorstw może mieć więcej niż jeden ośrodek decyzyjny, szczególnie do podejmowania decyzji w zakresie strategii, produkcji, sprzedaży, podatków, polityki finansowej. Tworzy całość gospodarczą, upoważnioną do dokonywania wyborów, zwłaszcza dotyczących jednostek, które obejmuje. W ramach grupy przedsiębiorstw można często wyodrębnić podgrupy.

3. Co to znaczy, że jednostka jest dominująca?

Jednostka jest dominująca kiedy sprawuje kontrolę nad inną jednostką, a w szczególności:

- 1) Posiada bezpośrednio lub pośrednio udziały większości ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym innej jednostki (zależnej),
- 2) Jest uprawniona do kierowania polityką finansową i operacyjną innej jednostki (zależnej) lub
- 3) Jest uprawniona do powoływania lub odwoływania większości członków organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących innej jednostki (zależnej) lub
- 4) Jest udziałowcem jednostki, której członkowie zarządu stanowią jednocześnie więcej niż połowę składu zarządu tej jednostki (zależnej).

4. Co to znaczy, że jednostka jest zależna?

Jednostka jest zależna, kiedy jest kontrolowana przez jednostkę dominującą.

5. Co to znaczy, że jednostka jest jednocześnie dominująca i zależna?

Jednostka jest jednocześnie dominująca i zależna kiedy sprawuje kontrolę nad co najmniej jedną jednostką wchodzącą w skład grupy (jednostką zależną), a jednocześnie sama jest kontrolowana przez inną jednostkę dominującą (wyższego szczebla).

6. Jakie są przesłanki do kontroli, by mogła istnieć grupa przedsiębiorstw?

Kontrola oznacza możliwość decydowania o wspólnej strategii organizacji, wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez jednostkę uprawnień, które osobno albo łącznie umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na inną jednostkę lub jednostki.

O kontroli bezpośredniej mówi się, gdy choć jedna z poniższych zasad jest prawdziwa:

- 1) jednostka prawna posiada ponad 50% głosów w innej jednostce prawnej;
- 2) jednostka prawna obejmuje pełną konsolidację sprawozdania finansowe innej jednostki prawnej, a żadna inna jednostka prawna nie obejmuje konsolidacją tejże jednostki prawnej;
- 3) jednostka prawna posiada 50% lub mniej głosów w innej jednostce prawnej, lecz żadna inna jednostka prawna nie posiada większej siły głosów.

7. Czy grupa kapitałowa to grupa przedsiębiorstw?

Każda grupa kapitałowa to grupa przedsiębiorstw, ale nie każda grupa przedsiębiorstw musi być grupą kapitałową (oprócz powiązań kapitałowych mogą istnieć innego typu powiązania w zakresie kontroli, w tym na skutek zawarcia umowy). Nie zawsze jako kryterium istnienia grupy należy przyjąć związki kapitałowe, lecz istnienie wspólnego ośrodka podejmowania decyzji ekonomicznych wyznaczających strategię działania.

8. Jaką nazwę grupy wpisać w przypadku braku oficjalnej nazwy grupy?

W przypadku braku oficjalnej nazwy grupy należy podać nazwę jednostki dominującej w grupie.

9. Czy należy wypełnić sprawozdanie w przypadku, gdy udział większościowy w spółce ma osoba fizyczna?

Nie, jeśli jedynym powiązaniem jest powiązanie z osobą fizyczną i żadna inna jednostka nie sprawuje kontroli nad jednostką sprawozdawczą ani nie jest przez nią kontrolowana, to nie jest to grupa przedsiębiorstw.

10. Czy w sprawozdaniu należy bezwzględnie podać numer VAT jednostki zlokalizowanej na terenie UE?

Nie, pozycja ta może pozostać niewypełniona w przypadku braku takiej informacji.

11. Dlaczego sprawozdanie, które dotyczy grup przedsiębiorstw, muszą składać jednostki, które mają tylko powiązania kapitałowe (50% udziałów lub więcej) i formalnie nie tworzą grupy przedsiębiorstw?

Powiązanie kapitałowe to jedna z przesłanek do sprawowania kontroli bezpośrednio.

12. Jakie dane należy uwzględnić, jeżeli jednostka sprawozdawcza jest jednocześnie dominująca i zależna?

Należy wypełnić Działy 1 i 2. Dział 2 jest wypełniany z pozycji jednostki dominującej (czyli należy w nim podać dane dla jednostki sporządzającej sprawozdanie oraz jednostek od niej zależnych).

13. Jeśli jednostka jest jednocześnie dominująca i zależna, to jaki bilans podaje w Dziale 2?

Podaje dane ze sporządzanego przez siebie skonsolidowanego sprawozdania finansowego dla grupy, w której pełni rolę jednostki dominującej.

14. Jeśli jednostka sprawozdawcza w ciągu roku np.: 2023 sprzedała udziały swojej jednostki zależnej lub jeśli odkupiła swoje udziały od jednostki dominującej, to czy powinna sporządzić pozytywne sprawozdanie GP za 2023 rok?

Nie, dane należy podać na ostatni dzień okresu sprawozdawczego (w tym przypadku na dzień 31 grudnia 2023). W sytuacji gdy ustały powiązania kontrolne (jednostka nie kontroluje żadnej innej jednostki i nie jest kontrolowana przez inną jednostkę) należy sporządzić tzw. sprawozdanie negatywne, czyli w pytaniu 1 Działu 1 zaznaczyć odpowiedź „nie” i opisać przyczynę zmiany w polu „Wyjaśnienia”.

15. Jeśli jednostka sprawozdawcza jest zależna i nie ma danych do wypełnienia Działu 2, to czy powinna wypełnić sprawozdanie GP?

Tak, jednostki zależne wypełniają tylko Dział 1 sprawozdania (Dział 2 pozostaje niewypełniony).

16. Jaką datę powstania grupy należy przyjąć w przypadku grupy składającej się z więcej niż dwóch przedsiębiorstw?

Należy podać datę ustanowienia pierwszych powiązań kontrolnych pomiędzy co najmniej dwoma przedsiębiorstwami/jednostkami prawnymi, w miejscu, w którym wcześniej nie istniała żadna grupa, lub datę powstania nowej grupy w drodze fuzji lub podziału.

W przypadku braku informacji, należy podać datę powstania pierwszej zależności pomiędzy jednostką sprawozdawczą a jej jednostką dominującą/zależną.

17. Co to jest kapitał podstawowy grupy?

Kapitał podstawowy grupy to kapitał podstawowy jednostki dominującej.

18. Czy jednostka wypełnia sprawozdanie GP, jeżeli nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego?

Tak, wystarczy odpowiedzieć "nie" na pytanie: "Czy grupa sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe?" i wypełnić pozostałe pozycje sprawozdania.

19. Jak obliczyć wartość kapitału własnego grupy?

Jeśli grupa sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, to pozycję przepisuje z tego sprawozdania, natomiast w przypadku niekonsolidowania wyników należy wpisać wartość kapitału własnego spółki sporządzającej sprawozdanie.

20. Czy jednostka dominująca lub jednocześnie dominująca i zależna wykazuje te same jednostki w Dziale 2 w tabeli dotyczącej jednostek bezpośrednio zależnych oraz w tabeli dotyczącej jednostek pośrednio zależnych?

W tabeli dotyczącej jednostek bezpośrednio zależnych, należy wykazać tylko jednostki bezpośrednio kontrolowane przez jednostkę sprawozdawczą. Natomiast, jeśli jednostka posiada także pośrednie udziały, to odpowiada twierdząco na pytanie 8.1 „Czy jednostka posiada pośrednie udziały w innych jednostkach wchodzących w skład grupy (za pośrednictwem jednostek bezpośrednio zależnych z punktu 7)?”, a następnie wykazuje jednostki pośrednio kontrolowane w punkcie 8.

21. Czy dane przekazywane w sprawozdaniu GP są porównywane z danymi z innych badań statystycznych?

Tak, dane są porównywane z informacjami przekazanymi w sprawozdaniu „KZZ – Sprawozdanie podmiotów posiadających jednostki zagraniczne” oraz danymi zebranymi w badaniu podmiotów z kapitałem zagranicznym (na formularzu „SP – roczna ankieta przedsiębiorstwa” lub „SP-3 – Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw”). Sprawozdania: GP, KZZ i SP (lub SP-3), sporządzone za ten sam okres referencyjny, powinny zawierać jednolitą informację o przynależności do grupy przedsiębiorstw oraz o jednostce dominującej najwyższego szczebla.